

Karotis Endarterektomilerinde Deksmedetomidin ve Propofolün Sedatif Etkilerinin Karşılaştırılması

**MESUT ÖTERKUŞ, YASEMİN ALTUNTAŞ, TÜRKAN KUDSİOĞLU,
SEZER GEZGİN KARABULUT, ZUHAL AYKAÇ**

**SİYAMİ ERSEK GÖĞÜS KALP DAMAR CERRAHİSİ MERKEZİ EAH,
ANESTEZİYOLOJİ KLİNİĞİ, İSTANBUL**

- Karotis endarterektomi ameliyatlarında bölgesel anestezi sırasında cerrahi ve hasta konforu açısından sedasyon uygulamaları yaygınlaşmaktadır.
- Sedasyondaki temel amaç hastalara ameliyat kaygısı ve buna bağlı oluşabilecek hemodinamik değişiklikleri azaltmaktır.

AMAÇ

- ◆ Karotis endarterektomi uygulanan hastalarda propofol ve deksmedetomidinin sedatif ve hemodinamik etkilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

- ◆ Çalışmaya karotis endarterektomi ameliyatı için derin ve yüzeysel servikal blok uygulanan 28 hasta alındı.
 - ◆ Hastalar 2 gruba ayrıldı. Gruplar arasında yaş ve cinsiyet açısından fark bulunmadı.
 - ◆ Grup P (propofol, n:14) 0.5 mg/kg/sa
 - ◆ Grup D (deksmedetomidin, n:14) 0.2 mcg/kg/sa
- servikal blok öncesinde başlandı ve operasyon bitiminde sonlandırıldı.

- ◆ Derin servikal pleksus bloğu sırasıyla C2, C3 ve C4 seviyelerine 7 ml 0.5 % bupivakain enjekte edilerek sağlandı.
- ◆ Yüzeyel anestezi sağlamak amacı ile 10 ml 2 % prilokain operasyon sahasına uygulandı.

Hastaların

- ◆ Kalp hızı (KH),
- ◆ Sistolik(SAB), diastolik (DAB) ve ortalama arter basıncı (OAB),
- ◆ Ramsey Sedasyon Skalası(RSS),
- ◆ Periferik oksijen saturasyonu (SpO₂) takip edildi.

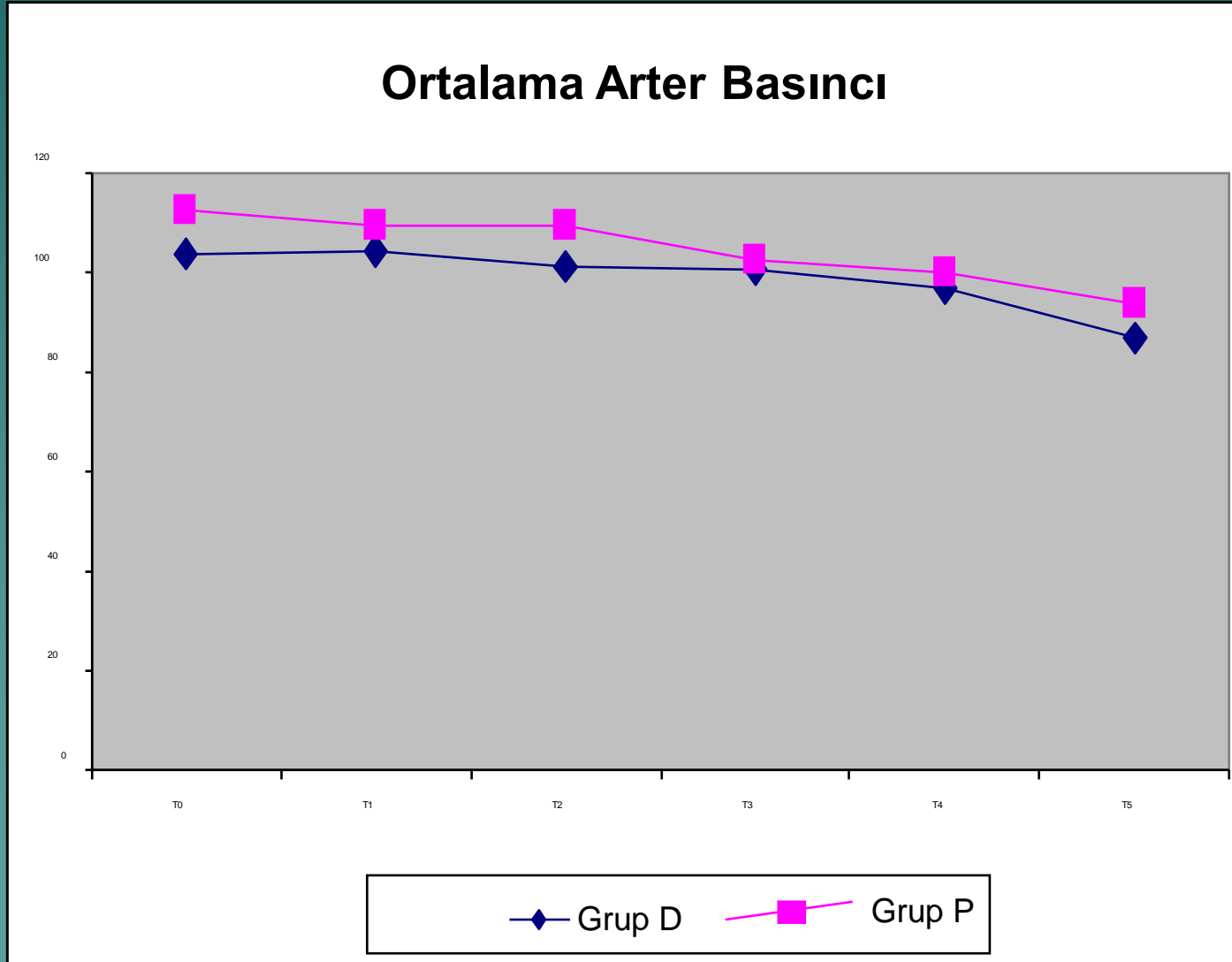
Parametreler:

- ◆ Servikal blok öncesi (T0),
- ◆ Servikal blok sonrası 20. dak (T1),
- ◆ Karotis artere kross konulmasından önce (T2),
- ◆ Kross sonrası (T3),
- ◆ Operasyon bitimi (T4),
- ◆ Postop 1. saat (T5) de kaydedildi.

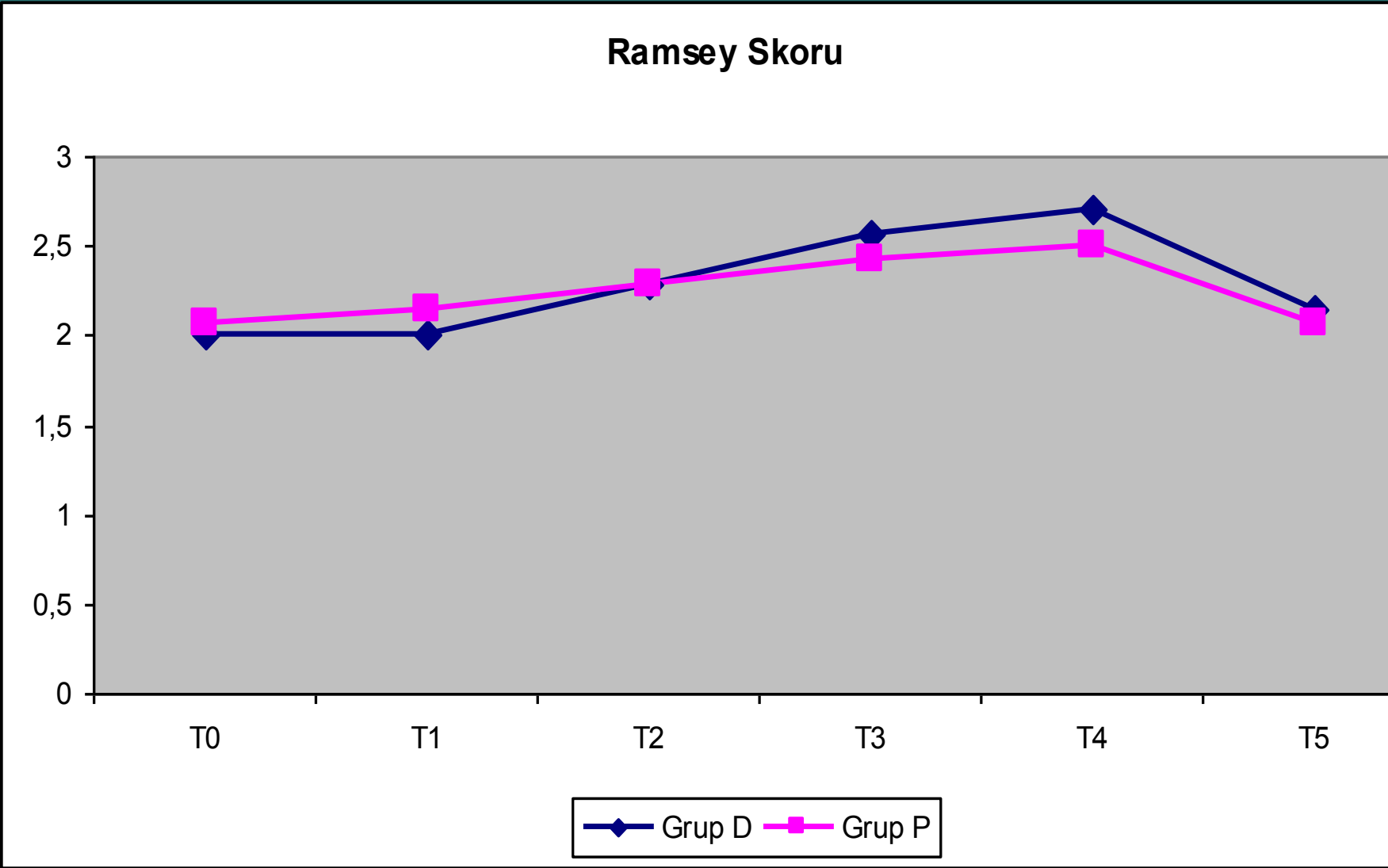
BULGULAR

- ◆ OAB ve DAB karşılaştırıldığında T2 ve T5 zamanlarında deksmedetomidinin propofole göre istatistiksel olarak daha fazla düşüğe neden olduğu saptanmıştır.
- ◆ Çalışmamızda her iki ajanın da istatistiksel ve klinik olarak benzer sedatif ve hemodinamik değişikliklere neden olduğunu saptadık.

ORTALAMA ARTER BASINCI

RAMSEY SKORU

- ◆ Çalışma esnasında 4 hastada vagal uyarıya bağlı bradikardi ve hipotansiyon gelişti.
- ◆ Servikal bloğa bağlı 4 hastada fasiyal paralizi ve ses kısıklığı gelişti. Bu hastaların postoperatif izleminde ilk 1.saat içinde paralizi ve ses kısıklığı geriledi.
- ◆ 2 hastada cerrahi komplikasyon olarak hemipleji gelişti.

TARTIŞMA

- ◆ Peroperatif sedasyon uygulanması amacı ile pek çok anesteziik ilaç kullanılmıştır. Literatür çalışmaları hem propofol hem de deksmedetomidinin kalp hızı, kan basıncı ve oksijen saturasyonunda düşmeye neden olduğunu göstermektedir.
- ◆ Bizim çalışmamızda ise her iki ajanda da kalp hızında değişkenlik saptanmadı.
- ◆ Kan basınçlarında her iki ajanda düşmeye neden olurken deksmedetomidin propofole oranla ortalama arter basıncı ve diastolik arter basıncında istatistiksel olarak anlamlı daha fazla düşüşe neden oldu.
- ◆ Çalışmamızda her iki ajan da SpO2 de klinik olarak önemli olmayan düşmeye neden oldu.

SONUÇ

- ◆ Her iki ajanın da peroperatif sedasyon gerektiren uygun vakalarda uygun monitorizasyon ve takip ile güvenle kullanılabileceği sonucuna vardık.